

Den 28. maj 2009

Miljøministeren besvarelse af spørgsmål nr. AØ stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Spørgsmål

”Hvad kan ministeren oplyse om regeringens indsats mod hormonforstyrrende stoffer, jf. spørgsmål 460 og 461?”

Svar

Der skal ikke herske tvivl om, at hele regeringen deler bekymringen for de skader, som hormonforstyrrende stoffer kan medføre for os mennesker og for dyr og andre organismer i naturen. Og regeringen ser med stor alvor på de nye forskningsresultater, der løbende kommer og som peger på en mulig sammenhæng mellem udsættelse for hormonforstyr-

rende stoffer og alvorlige effekter på mennesker og miljø.

Selv om der sker meget på området, så er der samtidig tale om et yderst komplekst område, hvor det i dag stadig er sådan, at det kun er ganske få stoffer, som vi med sikkerhed ved er hormonforstyrrende. Vi mangler også tilstrækkelig viden om, hvilke sundhedseffekter de hormonforstyrrende stoffer kan have – og især hvilken betydning de små koncentrationer, som vi udsættes for i dagligdagen, har.

I den forbindelse er det vigtigt at nævne de såkaldte kombinationseffekter eller ”cocktail-effekter”. Også på dette område er der behov for yderligere viden.

Der har været fokus på området i en del år, og i 2002 blev der lagt en national strategi for indsatsen over for hormonforstyrrende stoffer.

Den danske strategi fokuserer på videnopbygning og udvikling m.v., samt regulering. Status for arbejdet blev afgivet til Folketinget i 2003, 2004 og 2007.

Med besvarelsen af alm. del. spørgsmål 461, som I har fået tilsendt inden samrådet, er der givet en helt aktuel status i forhold til den danske strategi og indsatsen i EU med hensyn til forskning og regulering.

Som det fremgår af den oversendte status er der rigtig mange initiativer i gang både i Danmark og internationalt.

Alle disse aktiviteter og initiativer er meget tids- og ressourcekrævende, og det kan somme tider være svært at se fremskridtene. Men de er der.

Videnopbygning og udvikling af testmetoder er helt nødvendige forudsætninger, hvis vi skal komme videre med indsatsen over for hormonforstyrrende stoffer. Selvom vi bestemt er kommet et skridt videre med udvikling af testmetoder i de senere år.

Nye forskningsresultater peger løbende på en mulig sammenhæng mellem forskellige skadelige effekter og udsættelse for hormonforstyrrende stoffer. Senest var det en bekymrende undersøgelsen fra Rigshospitalet om tidlig pubertet hos piger, som er beskrevet i mit svar på alm. del. spørgsmål 460.

Rigshospitalet var endvidere i sidste uge vært for den 5. internationale Copenhagen Workshop om hormonforstyrrende stoffer.

Med den viden vi har i dag kan vi ikke sige, om det er et bestemt kemisk stof eller, om det

er andre faktorer, som fx livsstilsfaktorer eller genetiske faktorer, der er årsagen til effekterne, eller om det er det hele tilsammen.

Det gør det heller ikke lettere, at der også er mange forskere, der ikke er overbeviste om effekterne af hormonforstyrrende stoffer.

Det er samtidig min klare holdning, at vi må tage de mange foruroligende meldinger meget alvorligt, og vi skal ikke vente på alle de endelige beviser. Men vi kan heller ikke regulere i blinde.

Vi har brug for solid videnskabelig dokumentation. Det er bl.a. derfor jeg har oprettet det nye Center for Hormonforstyrrende stoffer på Rigshospitalet, som netop har til formål at opbygge viden med henblik på myndighedernes forebyggende arbejde, herunder regulering.

Jeg forventer, at vi får en grundig drøftelse af mulige tiltag i forhold til hormonforstyrrende stoffer i forbindelse med forhandlingerne af den kommende kemikaliehandlingsplan.

I den forbindelse synes jeg det kunne være nyttigt, at besøge Center for Hormonforstyrrende stoffer. Jeg håber derfor udvalget vil afsætte tid til at besøge Center for Hormonforstyrrende stoffer i nær fremtid. Jeg oversender snarest en invitation til et sådan besøg.

Vi har som sagt stadig mange huller i vores viden, men jeg synes, at et af de allervigtigste spørgsmål er, hvilken betydning det har, at vi i dagligdagen udsættes for små mængder af mange forskellige hormonforstyrrende stoffer samtidigt fra alle vores forbrugerprodukter og vores fødevarer.

Udover det nationale spor er det vigtigt at nævne indsatsen på EU-niveau, og I det omfang vi får ny viden, vil jeg tage det op i forhold til mine kollegaer i EU.

Desværre er der kun få lande, hvor hormonforstyrrende stoffer står ligeså højt på dagsordenen som i Danmark, og hvor der også igangsættes initiativer i relation til regulering. Derfor arbejder jeg hele tiden for også at få andre lande til at prioritere problemstillingen og sætte fokus på kombinationseffekter.

Indtil der kommer reguleringsmæssige tiltag fra EU's side, arbejder vi nationalt for at nedsætte befolkningens udsættelse for stoffer, der mistænkes for at være hormonforstyrrende.

Alt i alt er status, at vi arbejder med problemstillingerne på mange fronter, og at Danmark

internationalt er med i front i forhold til hormonforstyrrende stoffer.